

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU AÇIKLANDI

Yılın ilk sekiz ayında inşaat malzemeleri sanayi üretimi yüzde 1,2 arttı

Türkiye İMSAD, yapı sektörü ve ekonomi çevreleri tarafından dikkatle izlenen Aylık Sektör Raporu'nun ekim ayı sonuçlarını açıkladı. Küresel ekonomilerdeki zayıflamaya bağlı olarak inşaat sektöründeki daralma, yurt içinde de ekonomideki gelişmelerle birlikte inşaat sektöründeki küçülme, inşaat malzemeleri sanayisinin üretimini düşürdü. Üretimdeki gerilemenin önümüzdeki aylarda da sürmesi bekleniyor. Enerji ihraç ederek gelirlerini artıran Körfez ve Orta Asya ülkelerinde ise inşaat sektörünün canlılığı sürüyor.

İnşaat malzemesi sanayisinin çatı kuruluşu **Türkiye İMSAD tarafından hazırlanan Aylık Sektör Raporu'nun** ekim ayı sonuçları açıklandı. Raporda şu tespitler yer aldı:

Küresel ekonomi ve inşaat pazarlarındaki zayıflamaya paralel olarak yurt içinde ekonomideki gelişmeler ve sektörde görülen yavaşlama, inşaat malzemeleri sanayi üretiminde daralmaya yol açtı. Ekonomideki yavaşlama ve küçülmelerden ilk etkilenen sektör olan inşaat sektörü ve buna bağlı olarak inşaat malzemeleri sanayisinde yaşanan üretim düşüşü, son üç aydır genel ekonomi için daralmanın öncü işaretlerini veriyor.

İnşaat malzemeleri sanayisinde üretim haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre değişmezken temmuz ayında yüzde **7,3** geriledi, ağustos ayında ise yüzde **0,3** düştü. Buna bağlı olarak yılın ilk sekiz ayındaki üretim artışı geçen yılın ilk sekiz ayına göre yüzde **1,2** olarak gerçekleşti. Önümüzdeki aylarda üretimdeki düşüş eğilimin süreceği öngörülmürken, yıl genelindeyse üretimin geçen yıl ile aynı seviyede kalması bekleniyor.

Yılın ilk sekiz ayı geçen yılın aynı dönemine göre alt sektörler bazında incelendiğinde, özellikle inşaatların ilk aşamasında kullanılan ana ürün gruplarındaki daralmalar dikkat çekiyor. İnşaat demiri, çimento, hazır beton, tuğla-kiremit üretimlerinde yaşanan düşüşleri, içeride ve dışarıda yeni inşaat başlangıçlarının azaldığı şeklinde yorumlamak mümkün.

İnşaat iç bölüm ürünlerinin üretimlerinde ise farklı eğilimler görülmekle birlikte genel olarak artış yaşanıyor. Seramik kaplama malzemeleri, seramik sağlık gereçleri, camlar, parkeler ve yer döşemeleri, işlenmiş taşlar, ahşap yapı malzemeleri ve demir çelikten profiller ile bağlantı parçaları üretimlerinde görece yüksek artışlar gerçekleşirken, metal kapı ve pencere üretiminde gerileme kaydedildi.

İnşaatların son aşamasında ve ince işlerde kullanılan ürünlerin üretimlerinde de farklı yönde hareketler görülüyor. Boyalar ve plastik inşaat malzemeleri üretimlerinde yüksek artışlar kaydedilirken, kilit ve donanımlar, yalıtımlı kablolar, armatür musluk vana ve valf üretimlerinde gerileme yaşandı.

Üç ana inşaat malzemesi grubunun üretim verileri, yeni başlangıçların azaldığını, devam eden işlerin de yavaşlamakta olduğunu gösteriyor. Bu eğilimler hem iç pazarda hem de ihracat

pazarlarında benzer şekilde ilerliyor. İhracat pazarlarındaki daralmanın iki-üç çeyrek daha süreceği tahmin edilirken iç pazarda ise seçime doğru sosyal konut projesi başta olmak üzere yeni girişimler ile olası yeni kredi paketleri ve vergi indirimlerinin, inşaat malzemeleri sanayi talebini ve üretimini destekleyebileceği öngörülmüyor.

Tablo. İnşaat Malzemeleri Sanayi Üretimi, Yüzde Değişim, Bir Önceki Yılın Aynı Dönemi (Gruplar İtibariyle)

	TEMMUZ 2022	AĞUSTOS 2022	2022 İLK 8 AY ORT
Boya ve Vernikler	18,0	10,9	12,6
Plastik İnşaat Malzemesi	9,3	17,1	19,5
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	-0,8	15,8	3,5
Kilit ve Donanımlar	-8,1	-9,0	-3,5
Yalıtımlı Kablolar	2,9	16,9	-1,6
Elektrikli Aydınlatma Ekipmanları	18,3	24,4	12,0
Armatür musluk ve valf/vana	-7,9	-5,5	-2,0
Soğutma ve Havalandırma Donanımları	-3,5	-1,9	7,6
Ahşap İnşaat Malzemeleri			
Ahşap İnşaat Malzemeleri	1,2	9,3	8,0
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	9,3	-0,3	18,5
Düz Cam ve Yalıtım Camı	10,0	10,3	14,9
Seramik Kaplama Malzemeleri	25,1	25,2	30,7
Seramik Sağlık Gereçleri	2,7	12,5	17,7
İşlenmiş Taşlar Mermer ve Granit	7,2	4,5	8,9
Metalden Kapı ve Pencereler	-8,7	6,1	-3,1
Merkezi Isıtma Radyatörleri, Sıcak Su Kazanları	-20,6	-19,5	-15,3
Demir Çelikten Profiller ve Bağlantı Parçaları	-3,5	10,1	11,5
Çimento			
Çimento	-11,4	-6,8	-4,3
Çimento ve Betondan Eşyalar	-16,9	-0,7	-6,6
Tuğla ve Kiremit	-13,2	-2,0	-15,1
Hazır Beton	-12,2	-0,9	-4,9
Demir Çelik İnşaat Malzemeleri (İnşaat Demiri vb)	-23,9	-18,1	-6,8
İNŞAAT MALZEMELERİ GENEL	-7,3	-0,3	1,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yurt dışı pazarlarda daralma başladı

Dünya genelinde yaşanan yüksek enflasyon ve buna bağlı olarak uygulanan para politikalarındaki kuvvetli sıkılaşma ekonomilerde yavaşlamaya yol açıyor. Dünya genelinde inşaat sektörleri, özellikle faiz artışları nedeniyle ortaya çıkan talep daralmasından ve gayrimenkul-konut fiyatlarındaki düşüşten olumsuz etkileniyor. İnşaat sektörlerindeki yavaşlama veya küçülme, inşaat malzemeleri talebini de sınırlıyor.

Euro bölgesinde inşaat işlerinde ağustos ayında başlayan daralma, eylül ve ekim aylarında da devam etti. Eylül ve ekimde alınan yeni inşaat işleri siparişleri, 2020 Mayıs ayından bu yana en sert düşüşünü kaydetti. Buna bağlı olarak önümüzdeki 12 aya yönelik beklentiler, 2020 Nisan ayından bu yana en düşük seviyeye indi. Avrupa ve euro inşaat pazarında özellikle Almanya ve Polonya'da daha kuvvetli bir daralma olduğu izleniyor. Fransa, İtalya ve İspanya'da daralmalar henüz sınırlı düzeyde kaldı.

İngiltere’de mevcut inşaat işleri ilk kez ağustos ayında sınırlı düşüş gösterdi. Eylül ayında yeniden büyüme gerçekleşirken ekim ayında düşüş kaydedildi. Mevcut işlerde ertelemelerin tamamlandığı görülüyor. Siyasi ve ekonomik olarak yaşanan belirsizlikler nedeniyle inşaat sektöründe güven 2020 Temmuz ayından bu yana, alınan yeni iş siparişleri ise 2020 Haziran ayından bu yana en düşük seviyesinde bulunuyor.

ABD’de ise inşaat faaliyetlerinde yavaşlama başladı. 30 yıllık mortgage kredi faiz oranlarının yüzde 7’yi aşmasıyla konut talebinde sert bir düşüş oldu. Yeni konut başlangıçları da yıllık 1,41 milyon adet ile pandemi öncesi döneme geri döndü. Diğer iktisadi faaliyetlerdeki yavaşlama daha sınırlı iken inşaat sektörü ekonomideki gelişmelerden daha olumsuz etkileniyor.

Enerji ihraç eden ülkelerde inşaat sektörü canlı

Körfez ülkeleri, yüksek enerji fiyatları nedeniyle petrol ve doğalgaz gelirlerinde önemli kazançlar sağlıyor. Rusya yerine Körfez’den de enerji tedarik etmeye başlayan Avrupa’ya yönelik ilave ihracat da bu ülkelerin gelirlerine olumlu katkı sağlıyor. Bu gelir artışına bağlı olarak Körfez ülkelerinde yeni inşaat projelerinin arttığı görülüyor. Bu bölgede inşaat işlerinin canlı kalması bekleniyor.

Rusya inşaat sektöründe önemli bir daralma yaşamasına karşın Orta Asya ülkeleri artan petrol ve doğalgaz ihracat gelirlerine bağlı olarak görece hızlı ekonomik büyümelerini sürdürüyor. İnşaat sektörleri de bu süreçten olumlu etkilenen sektörlerin başında geliyor.

Kuzey Afrika ülkeleri ise ekonomileri savaş ve sorasındaki gelişmelerden olumsuz etkilenerek önemli gelir kayıpları yaşadı. İthalatta kısıtlayıcı önlemlerle birlikte inşaat sektörlerinde de yavaşlama ve projelerde ötelemeler yaşanıyor. Avrupa’ya doğalgaz satma potansiyeline sahip Nijerya gibi ülkelerde ise yaşanan terör olayları pazarları olumsuz etkiliyor.

Türkiye İMSAD Hakkında

Kuruluşundan bu yana geçen 38 yılda, Türk inşaat sanayisini gerek yurt içinde gerekse yurt dışında temsil eden bir sivil toplum örgütü olan Türkiye İMSAD, 85 sanayici firma, 53 sektör derneği ve 3 üniversite üyesiyle, pazarda 32 binden fazla noktaya etkin bir şekilde ulaşmaktadır. Sürdürülebilir büyüme için yurt içinde ve yurt dışında iş birlikleri geliştiren Türkiye İMSAD, iç pazardaki gelişmeleri yakından izlemekte ve ihracatta ulaşılan başarının artarak sürdürülebilmesi için, dış pazarları yakından takip etmektedir. Türkiye İMSAD, inşaat sektörünün çok önemli grupları olan 35 farklı alt sektörü temsil etmektedir. 2011 yılında Brüksel, 2015 yılında ise Kamerun temsilciliğini kuran, sektörel projeler yürüten, raporlar yayınlayan Türkiye İMSAD, Avrupa Komisyonu’nun fonladığı birçok projeye de liderlik etmektedir. 2018 yılından bu yana buildingSMART Türkiye şubesine ev sahipliği yapmaktadır.